

ضرورت جهانی چند زبانه بودن برای نجات از دیکتاتوری زبان انگلیسی

برای تمام فرهیختگان «OFFSHORE» جهان، حرف زدن به زبان انگلیسی اولین نشانه تشخّص است. اما بین اطاعت آگاهانه و یا از سر تسلیم از ابر قدرت آمریکا و پنیرفتن زبان انگلیسی به مثابه تنها ابزار ارتباطات بین‌المللی، رابطه‌ای منطقی وجود دارد. در حالی که زبان چینی، یا زبان‌های رومان (آخر دارای سیستم فهم متقابل در درون این خانواده به وجود باید) و بهزودی زبان عربی می‌توانند نقشی مشابه را داشته باشند. مهم وجود اراده سیاسی در این مورد است.

اتحادیه اروپا آشکارا سیاسی و بی ارتباط با نیازهای "ارتباطاتی" بوده و تنها مفهومی بنا شده بر حسب نگرش به آینده اروپا و دنیا و مخصوصاً ارتباطشان با ایالات متحده می‌باشد.

سلط جهانی آمریکا [یا فمانروایی جهانی آمریکا] تنها بر سازه‌های مادی تکیه نکرده (ظرفیت‌های نظامی و علمی، تولید بهترین‌ها و خدمات رسانی، کنترل مسیرهای انرژی و [مجراهای] پولی و غیره) بلکه و خصوصاً با استیلای بر اذهان با مراجع و نشانه‌های فرهنگی و به‌ویژه نشانه‌های زبانی در می‌آمیزد. هم‌چنین، زبان انگلیسی در مرکز سیستمی جامع جای گرفته و نقشی همانند نقش دلار در سیستم پولی بین‌المللی ایفا می‌کند. با وام گیری^۳ از واژه‌نامه اخترسناسي [می‌توان گفت که] این سیستم متكی بر حضور ستاره‌ای برتر (انگلیسی زبان مرکزی خوانده می‌شود) بوده که یک دوجین سیاره زبانی به دور آن چرخیده و هر یک از این سیاره‌ها با حدود ۲۰۰ قمر زبانی که در مدار آن‌ها حدود ۶۰۰۰ زبان دیگر می‌چرخد، احاطه گشته است. همه چیز مانند اساس‌نامه دوگانه روش پرداخت و ذخیره بین‌المللی پول، تمیزداده شده با اسکناس سبز، به ایالات متحده با کمک صدقه‌های قسمت دیگر سیاره اجازه حیات می‌دهد، ضمن این که تملک زبان مرکزی نیز به آنان موقعیت درآمدی شگفت‌انگیزی اعطا می‌کند.

نخست، یک عایدی ایدئولوژیک چرا که این امر باعث تحریک نوابغ اقصا نقاط دنیا [یعنی همان] بخش برون مرزی امریکایی شده و آنان را [وادر] به همراهی با

آل مینک این رویا را در سر داشت و زمان کمی لازم بود تا آقای کلود تلو به آن تحقق بخشد. آل مینک اولین کسی بود که بعد از سال ۱۹۸۹، شیفته پیشنهاد آموزش اجباری زبان انگلیسی از آغاز تحصیلات ابتدایی شد. [پیشنهادی که] تا زمان تسلط کامل به زبان انگلیسی اجازه انتخاب زبان خارجی دیگری نمی‌داد و تحکیم روش‌های آموزشی و آشناسازی با این زبان در طول دوران تحصیل هم‌چنان که ریاضیات و یا درست نویسی (اما) ... را پیش شرط قرار می‌داد. اما کلود تلو به عنوان مدیر هیأت مناظره^۱ ملی در آینده مدارس گزارشی را به فرانسو فیون وزیر آموزش ملی ارائه داد که در آن فراغیری اجباری "زبان انگلیسی لازم برای ارتباطات بین‌المللی" را از سال دوم ابتدایی یعنی سن هشت سالگی توصیه می‌کرد.^۲ اگر چه وزیر محظوظانه تنها ایده آموزش یک زبان زنده از کلاس اول ابتدایی را حفظ کرد. اما در عمل، نتیجه کار تقریباً یکسان است چرا که فشارها، خصوصاً فشارهای رسانه ای برای تبدیل زبان انگلیسی به تنها زبان "ارتباط بین‌المللی" بی‌آن که دلیل آن را متوجه شویم، زیاد است.^۳ عدم تفکر کافی بر بیان این سه مشخصه که شامل: واقعیت و پیش‌بینی نیازهای زبانی حقیقی تمام شهروندان (و نه تنها نیازهای بازنمائی شده توسط انجمن‌های اولیا و مربیان)، جغرافیای سیاسی زبانی و جغرافیای سیاسی به تنها ای است، باعث شد تا گزارش‌های ارائه شده توسط هیأت تلو تنها شایسته حرف‌های پای پیشخوان کافه باشد. پیشنهاد آموزش اجباری زبان انگلیسی در فرانسه و یا دیگر نقاط

می‌توانند از نظر آموزشی به عنوان زبانی واحد و یگانه تلقی گرددند.

روش‌های موجود، مفهومی تخیلی نیست که تنها نیازمند بسط و گسترش باشد. چنین دسته‌بندی منجر به طرح جرمی از انتقادات بین‌المللی می‌شود؛ زبان‌های رومان زبان رسمی در ۶۰ کشور هستند. ۳۰ کشور برای زبان فرانسه، ۲۰ کشور اسپانیائی زبان، ۷ کشور پرتغالی زبان، ۲ کشور برای زبان ایتالیائی (ایتالیا و سویس) و ۱ کشور برای زبان رومانیائی. کشور آن دور را هم برای زبان کاتالان اضافه می‌کنیم. انگلیسی تنها در ۴۵ کشور دنیا زبان رسمی است و زبان عربی در ۲۵ کشور.

اگر معتقد به ضرورت تنوع زبانی در اروپا هستیم منطقی خواهد بود که به آموزش تمام زبان‌ها به غیر از (زبان‌های محلی و آسیایی) و یا خانواده‌های زبانی به غیر از انگلیسی بپردازیم.

از نظر جمعیت شناسی در چشم انداز سال ۲۰۲۵ پراکندگی [جمعیت]، ۱ میلیارد و ۵۶۱ میلیون چینی، ۱ میلیارد و ۴۸ میلیون نفر اتباع کشورهای انگلیسی زبان، ۴۸۴ میلیون نفر اسپانیائی زبان، ۲۵۸ میلیون نفر پرتغالی زبان و ۵۰۶ میلیون نفر فرانسه زبان خواهد بود. (نسبت به آخرین رقم داده شده باید محاط بود چرا که بسیاری از ساکنان کشورهای رسم‌فرانسه زبان قادر به صحبت به این زبان نمی‌باشند هم‌چنین برای مثال در نیجریه که رسم‌انگلیسی زبان است تنها اقلیت کمی توانایی تکلم به زبان انگلیسی را دارند^۶. این پیش‌بینی‌ها به ترتیب بزرگی نیست چرا که به نظر می‌رسد، همراه با دو کشور ایتالیا و رومانی کسانی که به یکی از زبان‌های رومان صحبت می‌کنند و قادر به فهم متقابل می‌باشند در بیست سال آینده در حدود ۱ میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفر خواهند بود.

در نتیجه این سه مجموعه با اهمیتی قابل مقایسه (انگلیسی، چینی، زبان‌های رومان) و در آینده ای نزدیک زبان عربی (با ۴۴۸ میلیون نفر پیش‌بینی شده در سال ۲۰۲۵) اشتیاقی برابر برای تجسم (تصویر) مرکزیت زبانی

زبان جاری، مفاهیمی که این زبان بیان می‌کند و بینش جهانی که این زبان را انتقال می‌دهد، می‌کند^۷. همان‌طور که آقای کلود ها ژر استاد کالژ دو فرانس خاطرنشان می‌کند: "طبقه متوسط از اعتبار و شخصیت نوابغ صنعتی و اقتصادی (قلمروبی) که به اندازه کافی از آن صحبت نمی‌کنیم) تقلید کرده و از این روست که می‌خواهد زبان انگلیسی را بیاموزد"^۸. یقیناً، ارزش‌های معنوی که رئیس جمهور جورج دبلیو بوش مبارزات انتخاباتی و پیروزی اش را بر اساس آن بنا کرد با توجه به تناقضی که با تشنه‌گان این "مدل" امریکایی دارد، دیری نخواهد پایید. چنین عایدی‌ای [برای] کشورهای انگلیسی زبان اقتصادی نیز می‌باشد چرا که کشورهای دیگر هزینه فرآگیری و ترجمه از (و یا به) زبان انگلیسی را می‌پردازنند.

آموزش این زبان از نظر روش‌های [مورد استفاده] ابزار ارزش‌بایی و کادر آموزشی تبدیل به صنعتی واقعی و مقر صادراتی قابل توجه برای ایالات متحده و انگلستان گشته است. زمانی که کمیسیون اروپایی، بدون رعایت اساس‌نامه زبانی اتحادیه، بسیاری از برنامه‌ها و مزایده‌های اشتراکی را تنها به زبان انگلیسی منتشر کرده و بر لزوم پاسخ‌گوئی به آن‌ها به این زبان پافشاری می‌کند به ناروا شرکت‌ها و نهادهای کشورهای انگلیسی زبان را مورد عنایت قرار داده وانگهی، دیگران را وادار به پرداخت هزینه اضافی ای برای ترجمه پاسخ به مزایده‌ها می‌کند. آیا این همان "رقابت آزاد و تحریف نشده" معروف است که پروژه "ساختار [قانون اساسی]] اروپا" دائماً به آن ارجاع می‌گردد؟

این مشخصه‌های ایدئولوژیک و اقتصادی به طور دو جانب هم‌دیگر را تقویت کرده و در تثبیت تک قطبی زبانی جهان سهیم می‌شوند. پس برای دستیابی به جهانی چند قطبی باید دارای نظم جهانی چند قطبی بود. این [دستیابی به جهانی چند قطبی] مستلزم سلب انحصار محوری بودن از زبان انگلیسی چه از نظر نمادین و چه به صورت مادی است. پاسخ، هر چند ناکافی مبتنی بر آشنائی با مفهوم "خانواده‌های زبانی" و فرآگیری درک متقابل در بطن این خانواده‌ها به ویژه آنانی که در زیر مجموعه خانواده‌های رومان قرار می‌گیرد، خواهد بود. از این دید، زبان‌های رومان

مختلف از قبیل هتل داری، شاخه های مختلف حقوق، دارایی [اقتصاد] و غیره [از این قبیل است]. کاملاً مشخص می باشد که فرآگیری زبان های یاد شده در مدارس ابتدایی مورد بحث نیست چرا که می توان آنها را بعدها و در صورت احساس لزوم در محل کار فرا گرفت.

پس چه زبانی؟ مبانی دستور زبان و واژگان روزمره؟ در نتیجه از این لحظه باید یک "مجموعه" آموزشی را تعریف کرده و به تجهیزات مناسب [منطبق] مجهرز شد. بی شک چنین روشی نیازی به آموزش [زبان] از شروع تحصیلات ابتدایی تا سال آخر دیرستان نخواهد داشت. چهار تا پنج سال تحصیلی، قرار گرفته، در هر زمانی از دوران تحصیل به راحتی کافی خواهد بود.

در آسیا زبان چینی تبدیل به زبان ارتباطی شده است. اکنون ژاپنی ها و کره ای ها برای مبادلات بینابینی از زبان انگلیسی و زبان ماندرین [چینی مدرن] استفاده می کنند. در کره [اهمیت] زبان چینی قابل چشم پوشی نیست. این زبان ابعادی چون زبان انگلیسی یافته است^۷. چه کسی حقیقتاً می تواند تصور کند که بیش از یک میلیارد و نیم چینی حتی در شبکه های فرا ملی به زبان ارتباط بین المللی غیر از زبان خود مکالمه کنند؟

فعلاً و در ساختار موجود برای به مخاطره نیانداختن آینده [و عاقبت اندیشه] در اروپا و در مدارس ابتدائی نه تنها یک زبان خارجی بلکه دو زبان خارجی تدریس می شود. وانگهی در تصمیم گیری شورای اروپایی بارسلونا در پانزدهم و شانزدهم ماه مارس ۲۰۰۲ به زبان انگلیسی به عنوان زبان اجباری و یکی از این دو زبان خارجی اشاره ای نشده است.

اگر معتقد به ضرورت تنوع زبانی در اروپا هستیم منطقی خواهد بود که به آموزش تمام زبان ها به غیر از [زبان های محلی و آسیایی] و یا خانواده های زبانی به غیر از انگلیسی پردازیم. اگر که "مجموعه" ذکر شده در بالا تدارک دیده شده باشد در صورت مقتضی، همیشه برای فرآگیری فوری زبان انگلیسی به عنوان زبان سوم زمان خواهد بود. پس به بیان این مطلب که اروپاییان تنها به زبان انگلیسی قادر به برقراری ارتباط با یکدیگر خواهند بود، پایان دهیم. در بطن اتحادیه اروپا شمار کسانی که به زبان های رومان حرف می زنند ۱۷۴ میلیون نفر در مقابل

در سطح جهانی از خود نشان خواهند داد. با صرف نظر کردن [از زبان عربی] زبان انگلیسی تنها زبانی نخواهد بود که قابلیت گسترش (پیشروی) را دارد می باشد.

اگر دولت [کشورهای] رومان زبان همگی تصمیم به ارتقاء سیستم آموزشی مربوط به روش های فهم متقابل بگیرند، این زبان ها متفقا قادر خواهند بود تا چهره ای جهانی و هم مرکز با زبان انگلیسی کسب کنند. برای زبان چینی دو می نامند این بحث امور سیر [طبیعی] خود را طی می کند. آقای جوئل بل لاسن، محقق عمومی این رشته عنوان می کند: "که تا دوازده سال آینده صد میلیون جهانگرد چینی به اقصا نقاط جهان سفر خواهند کرد. در آسیا زبان چینی تبدیل به زبان ارتباطی شده است. اکنون ژاپنی ها و کره ای ها برای مبادلات بینابینی از زبان انگلیسی و زبان ماندرین [چینی مدرن] استفاده می کنند. در کره [اهمیت] زبان چینی قابل چشم پوشی نیست. این زبان ابعادی چون زبان انگلیسی یافته است"^۷. چه کسی حقیقتاً می تواند تصور کند که بیش از یک میلیارد و نیم چینی حتی در شبکه های فرا ملی به زبان ارتباط بین المللی غیر از زبان خود مکالمه کنند؟

پیشنهاد آموزش اجباری زبان انگلیسی در فرانسه و یا دیگر نقاط اتحادیه اروپا آشکارا سیاسی و بی ارتباط با نیازهای "ارتباطاتی" بوده و تنها مفهومی بنا شده بر حسب نگرش به آینده اروپا و دنیا و مخصوصاً ارتباطشان با ایالات متحده می باشد.

از آن جایی که تمام نگاه ها مشتاقانه به روی زبان انگلیسی به عنوان زبان "ارتباط بین المللی" متمرکز شده، خوب است از آن سخن برانیم. آن چه از این زبان می شناسیم تنها در محدوده جوامع حرفه ای [است که] دارای واژگان محدود می باشد: SMCP که جایگزین زبان کاپیتان های کشتی (SEA SPEAK) شده بر اساس زبان انگلیسی توسط افرادی که به زبان های دیگر مکالمه می کنند طرح ریزی شده است. زبان هوایی مورد استفاده خدمه هواییها و مراقبین هوایی، انگلیسی تخصصی رده بندی شده توسط "جمع ناملموس" محققین رشته های

اگر که آموزگاران زبان در مناظره‌ای جهانی، اروپایی و ملی به مثابه شهروند شرکت داشته باشند، می‌توان بر عدم پذیرش قابل پیش‌بینی‌شان در مقابل اهداف محدود به "فهم متقابل" فائق آمد. مناظره‌ای ژئوپولیتیک و فرهنگی "کشمکش بزرگ" حقیقی ابتدای قرن، که مورد توجه متجلدین [مدرن‌ها] و قدیمی‌ترها نیز بوده است، هر چند که تجدد [مدرنیته] در جایی قرار نمی‌گیرد که «گالوریکان‌ها» می‌پندارند.^{۱۰}

پانوشت‌ها:

۱- آلن مینک، توهم بزرگ، گرسه، پاریس، ۱۹۸۹
۲- در ۲۴ ام نومبر گذشته، جایزه سال ۲۰۰۴ آکادمی قالیچه انگلیسی که به یکی از بر جستگان فرانسه که خصوصاً به دلیل سرسختی اش برای ترویج تسلط [زبان] انگلیسی - امریکایی در فرانسه اهدا می‌گردد، به آقای کلود تلو و جایزه مخصوص [شخصیت] خارجی به آقای کلود تریشه، مدیر عامل بانک مرکزی اروپایی (BCE)، برای بیان «I am not a frenchman» در آغاز به کار خود و سخنرانی در مورد سیاست (BCE) به زبان انگلیسی، اهدا گردید. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد اکادمی: ۰۶۷۵۲۶۸۸۰۵

۳- در سرمقاله (Last but not least)، که استثنایاً به زبان انگلیسی نام‌گذاری شده است، لوموند با هیجان در ۰۴/۰۲/۲۰۰۴ پیشنهاد کلود تلو را تایید کرده و مخالفین این پیشنهاد را مورد اهانت قرار داده بود: «ارتشر بزرگ فرانکوفونی [زبان فرانسه] حاضر شده و سندیکاهای آماده دفاع از داشته‌هایشان می‌گردند.

۴- رجوع شود به: "در خدمت زبان‌های رومن"، "صحبت به زبان فرانسه یا به زبان فرمانروایان"، "دیوار زبان انگلیسی" و "زبان دلار"، لوموند دیپلماتیک، به ترتیب مارس ۱۹۹۴، آوریل ۱۹۹۴، مه ۱۹۹۵ و مه ۲۰۰۰. ۵- در مصاحبه با مجله آترو، مه ۲۰۰۲، آقای کلود هاژ با نوشتۀ های واضح [و ساده] و گسترش خویش که از میان آن‌ها به: فرانسوی و قرن ها (۱۹۸۷، کودک با دو زبان ۱۹۹۶) و ایست به مرگ زبان ها (۲۰۰۰)، همگی منتشر شده توسط اودیل ژاکوب (باریس)، اشاره می‌کنیم، توانست قشر گستردگی از مردم عادی را جذب نماید.

۶- فرانکوفونی در دنیا ۲۰۰۲-۲۰۰۳، سازمان بین‌المللی فرانکو فونی، هیأت مشاوره، لاروس، پاریس، ۲۰۰۳. ۷- لیبراسیون، ۱۳ سپتامبر ۲۰۰۴.

۸- امبرتو اکو - جستجوی زبان ناب در فرهنگ اروپایی، سوی، مجموعه. "پوان"، پاریس، ۱۹۹۷.

۹- رجوع شود به مجموعه مقالات "آموزش زبان‌های زنده در خارج از کشور: شرایط و استراتژی‌ها"، مجله بین‌المللی آموزش، سور، شماره ۳۳، سپتامبر ۲۰۰۳.

۱۰- به مفهوم فرانسه - امریکایی‌ها، واژه پیشنهاد شده توسط هائزی گوبار در لوموند دیپلماتیک، دسامبر ۱۹۷۴.

منبع:

<http://ir.mondediplo.com/rubrique47.html>

کمتر از ۷۰ میلیون متولد شده انگلیسی زبان می‌باشد. همان‌گونه که امبرتو اکو می‌گوید: "اروپایی چند زبانه آن اروپایی نیست که افراد به راحتی به زبان‌های متعدد صحبت کنند بلکه در بهترین حالت افرادی هستند که می‌توانند با صحبت کردن به زبان ویژه خود و فهم زبان دیگری بی‌آن که توانایی صحبت به آن زبان را داشته باشند با یک دیگر هم فکری نمایند"^{۱۱}

بی‌تردید وارد ساختن [[آموزش]] فهم متقابل زبان‌های رومن از آغاز تحصیلات ابتدایی، دادن دسترسی به فهم دو و یا سه زبان اروپایی به کودکان است. در این مورد، شورای اروپا امکانات بالارزشی طراحی کرده، و از جمله هیأت عمومی اروپایی مشاوره برای زبان‌ها^{۱۲} که پیشنهاد درجه بندهایی به شش رده را داده است و احتمال تسلط به رده‌هایی بسیار متفاوت از توانایی در ظرفیت‌های بیانی و یا ادراکی به یک زبان را برای زبان‌آموز کاملاً به جا می‌شناسد.

از این [موضوع] می‌توان به نتایج آموزشی رسید که تحول بخش [نیز] می‌باشد، چرا که آموزگاران در حال حاضر وظیفه‌شان را همان‌گونه که در برنامه‌ها از پیش تعیین گشته، آموزش همزمان تمام توانایی‌ها می‌پندارند (ابزار نوشتاری و شفاهی، درک نوشتاری و شفاهی)، امری که ماموریتی غیرممکن خواهد بود.